

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale :

Bugetul asigurărilor sociale de stat ca parte componentă a sistemului bugetar se aprobă anual prin lege.

În conformitate cu prevederile Legii nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 se prevăd și autorizează, pentru anul bugetar, veniturile și cheltuielile bugetare, precum și reglementările specifice exercițiului bugetar.

Prin sistemul asigurărilor sociale se asigură finanțarea măsurilor de ocrotire, de protecție și de ajutorare a cetățenilor activi, a pensionarilor și a membrilor de familie și constau în acordarea de către stat de pensii, indemnizații, ajutoare, trimiteri la odihnă, la tratament balnear și alte drepturi, în perioada în care se găsesc, temporar sau definitiv, în incapacitate de muncă din cauză de accident de muncă sau boală profesională sau în alte cazuri când ajutorarea este necesară.

2. Schimbări preconizate :

Propunerile care au stat la baza construcției bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 au în vedere prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2015-2018.

Unul din obiectivele importante ale construcției bugetare pe anul 2015 este aplicarea prevederilor Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

La construcția bugetară în domeniul asigurărilor sociale de stat și al asigurărilor pentru șomaj pe anul 2015 s-au avut în vedere următoarele:

- majorarea cu 5% a valorii punctului de pensie în anul 2015, respectiv la 830,2 lei;
- acordarea în anul 2015 a unui indice de corecție de 1,07;
- acordarea diferențelor din indicele de corecție pe perioada 22 ianuarie 2013-7 noiembrie 2013 în conformitate cu Decizia nr.463/2014 a Curții Constituționale a României;

- încadrarea cheltuielilor bugetare în cadrul fiscal-bugetar din strategia fiscal-bugetară a Guvernului pentru perioada 2015-2017;
- creșterea câștigului salarial mediu brut în anul 2015 la 2.415 lei, față de 2.279 lei estimat pentru anul 2014 și 2.163 lei realizat în anul 2013;
- scăderea numărului de șomeri înregistrați cu 20 mii persoane, ajungându-se astfel la finele anului 2015 la 465 mii persoane, de la 485 mii persoane estimat pentru finele anului 2014;
- scăderea ratei medii a șomajului la 5,1% în anul 2015 față de 5,3% estimată pentru anul 2014;

Prin proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 s-au propus, pe lângă prevederile și autorizările privind veniturile și cheltuielile pentru bugetele asigurărilor sociale de stat, asigurărilor pentru șomaj, sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale și veniturilor proprii ale instituțiilor publice, și următoarele reglementări specifice exercițiului bugetar al acestui an:

- câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;
- cuantumul ajutorului de deces în cazul asiguratului sau pensionarului, precum și în cazul unui membru de familie al acestora;
- cotele de contribuții de asigurări sociale;
- dispoziții referitoare la obligațiile ce revin ordonatorului principal de credite în legătură cu asigurarea fondurilor necesare plății integrale și cu prioritate a programelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;
- dispoziții referitoare la proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2014-2020.

3. Alte informații :

Proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare și al Legii responsabilității fiscal-bugetare, nr. 69/2010 pe baza:

- prognozelor indicatorilor macroeconomici și sociali pentru anul 2015, precum și pentru următorii 3 ani;
- strategiei fiscal-bugetare;
- politicilor și strategiilor sectoriale, a priorităților stabilite în formularea propunerilor de buget, prezentate de ordonatorii principali de credite;
- propunerilor de cheltuieli detaliate ale ordonatorilor principali de credite.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic :

Prin proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 se asigură repartiția produsului intern brut pentru domeniul social ce privește sistemul public de pensii și sistemul asigurărilor pentru șomaj. În anul 2015 pentru susținerea acestor două sectoare se alocă 7,9% din produsul intern brut.

1^1. Impactul asupra mediului concurenței și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3. Impactul social

Asigurarea veniturilor din pensii și a altor drepturi de asigurări sociale (ajutoare, trimiteri la tratament balnear și alte drepturi pentru perioada în care se găsesc, temporar sau definitiv, în incapacitate de muncă), a indemnizațiilor de șomaj, conduc la reducerea marginalizării sociale a acestor categorii de populație.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul

5. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung

1. Pentru bugetul asigurărilor sociale de stat :

Venituri:

Pentru anul 2015, din totalul veniturilor bugetare estimate la 55.044,7 milioane lei, 63,3% urmează să se încaseze din contribuțiile pentru asigurări sociale ale sistemului public de pensii, 0,6% din contribuțiile pentru accidente de muncă și boli profesionale, 0,2% din venituri nefiscale și 35,9% subvenții primite de la bugetul de stat.

Din totalul veniturilor bugetare, 54.724,4 milioane lei sunt aferente sistemului public de pensii (99,4%) și 320,3 milioane lei aferente sistemului asigurărilor de accidente de muncă și boli profesionale (0,6%).

Veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015, sunt diminuate cu suma de 4.714,9 milioane lei aferentă Pilonului II de pensii (echivalentul cotei de 5% ce se deduce din contribuția individuală de asigurări sociale).

Pentru susținerea în totalitate a cheltuielilor ce se finanțează din acest

buget, în anul 2015, din bugetul de stat se alocă o subvenție de 19.755,9 milioane lei;

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 au fost stabilite avându-se în vedere, următoarele cote de contribuții, reglementate de Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare:

- 15,8% cota datorată de angajatori pentru condiții normale de muncă;
- 10,5% cota datorată de angajat, care cuprinde și cota de 5% aferentă fondurilor de pensii administrate privat;
- 0,23% cota medie datorată de angajatori pentru sistemul asigurărilor de accidente de muncă și boli profesionale.

Cheltuieli:

În anul 2015, cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost estimate la 54.832,9 milioane lei, din care 54.724,5 milioane lei pentru sistemul public de pensii (99,8%) și 108,4 milioane lei pentru sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale (0,2%).

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului public de pensii, 98,9% vor fi alocate pentru asistență socială și 1,1% pentru administrarea sistemului public de pensii (cheltuieli de personal, bunuri și servicii, dobânzi datorate trezoreriei statului, proiecte cu finanțare din FEN postaderare și active nefinanciare).

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, 91,1% vor fi alocate pentru asistență socială (pensii de invaliditate din cauză de accidente de muncă sau boli profesionale, ajutoare sociale în caz de invaliditate), 0,8% contribuții de sănătate plătite la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele aflate în concediu medical și 8,1% pentru funcționarea sistemului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare).

Fondurile destinate plății pensiilor din sistemul public de pensii pentru anul 2015 sunt în sumă de 53.277,5 milioane lei, respectiv 7,5% din PIB.

La stabilirea necesarului de fonduri pentru plata pensiilor, s-au avut în vedere următorii indicatori:

- 4.681 mii pensionari de asigurări sociale plătiți prin Casa Națională de Pensii Publice, cu o pensie medie lunară de 860 lei.
- 152 mii pensionari plătiți prin Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Român de Informații, cu o pensie medie lunară de 2.724 lei.

Bugetul asigurărilor sociale de stat este programat pentru anul 2015 cu un excedent în sumă de 211,8 milioane lei care reprezintă rezultatul financiar al sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

2.Pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj:

Venituri:

Pentru anul 2015 veniturile totale ale bugetului asigurărilor pentru șomaj au fost estimate la 1.820,6 milioane lei, din care 72,2% vor proveni din contribuții ale sistemului de asigurări pentru șomaj, 13,2% din contribuția angajatorilor la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, 0,6% din venituri nefiscale și 6,1% din sume primite de la Uniunea Europeană și 7,9% subvenții de la bugetul de stat.

Din totalul veniturilor bugetare, 1.575 milioane lei sunt aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj (86,5%) și 245,6 milioane lei aferente fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale (13,5%).

Pentru acoperirea integrală a cheltuielilor aferente sistemului de asigurări pentru șomaj, în anul 2015, din bugetul de stat se alocă o subvenție de 144,3 milioane lei.

Veniturile pe anul 2015 sunt stabilite avându-se în vedere cotele de contribuții reglementate de Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- o cotă de contribuție datorată de angajator de 0,5% ;
- o cotă individuală de contribuție de asigurări pentru șomaj de 0,5%;
- o cotă de contribuție datorată de angajator fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale de 0,25%;
- o cotă de contribuție de 1% datorată de persoanele asigurate în baza contractului de asigurare pentru șomaj;

În categoria veniturilor nefiscale, în sumă de 11 milioane lei, sunt cuprinse veniturile din dobânzi la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale precum și diverse alte venituri.

Cheltuieli:

Pentru anul 2015, prin bugetul asigurărilor pentru șomaj s-a prevăzut finanțarea unor cheltuieli în sumă totală de 1.596,6 milioane lei, din care 1.575 milioane lei sunt aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj (98,6%) și 21,6 milioane lei fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale (1,4%). Sumele prevăzute la cheltuieli aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj au ca principale destinații:

- asistența socială (indemnizațiile de șomaj; indemnizațiile de șomaj pentru absolvenți; stimularea angajatorilor care încadrează absolvenți; stimularea angajatorilor care încadrează șomeri aparținând unor categorii defavorizate; stimularea mobilității forței de muncă, etc.), circa 62,5% din total;
- plata contribuțiilor de asigurări sociale aferente prestațiilor suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, circa 17,3% din total;

▪ cheltuieli pentru administrarea fondului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii, dobânzi datorate trezoreriei statului și active nefinanciare) și alte cheltuieli (subvenții, alte transferuri, programe cu finanțare din fonduri externe nerambursabile), circa 18,6% din total;

▪ acordarea de subvenții necesare funcționării centrelor regionale de formare profesională a adulților, circa 1,6% din total.

Din totalul cheltuielilor aferente fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, circa 93,5% reprezintă sumele aferente plății creanțelor salariale și 6,5% reprezintă cheltuieli de gestionare a acestui Fond.

Nivelul cheltuielilor ce se finanțează în anul 2015 din bugetul asigurărilor pentru șomaj a fost stabilit avându-se în vedere în principal următoarele categorii de beneficiari și cantumuri medii lunare:

- 127,5 mii beneficiari de indemnizație de șomaj;
- 14 mii beneficiari de indemnizație de șomaj pentru absolvenți;
- 453 lei indemnizație de șomaj medie lunară;
- 250 lei indemnizație de șomaj medie lunară pentru absolvenți.

Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale este programat pentru anul 2015 cu un excedent în sumă de 224 milioane lei.

Secțiunea a -5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

Nu este cazul

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Nu este cazul

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul

6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a -6 a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații

neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de lege a fost dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor Publice la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate, conform minutei ședinței nr.641.949 din data de 11 decembrie 2014, din care rezultă că partenerii sociali au fost de acord cu promovarea proiectului.

În data de 11 decembrie 2014 a fost opținută opinia Consiliului fiscal cu privire la proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

Nu este cazul

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de lege este avizat de Consiliul Legislativ cu avizul nr.1337/12.12.2014

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social a avizat favorabil proiectul de lege

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a -7 a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

La elaborarea proiectului de lege a fost îndeplinită procedura transparenței decizionale în conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată și a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității

<p>biologice. Nu este cazul</p> <p>3. Alte informații Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a -8 a Măsuri de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale—înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p> <p>Proiectul de Lege a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 va fi implementat de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, prin Casa Națională de Pensii Publice și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Român de Informații, prin casele de pensii sectoriale.</p> <p>2. Alte informații Nu este cazul</p>

Față de cele prezentate mai sus, s-a elaborat proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

Ministrul Finanțelor Publice
Ioana-Maria PETRESCU

Ministru delegat pentru buget
Darius-Bogdan VÂLCOV

Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale
și Persoanelor Vârstnice

Rovana PLUMB

AVIZAT:

Ministrul Justiției
Robert - Marius CAZANCIUC